

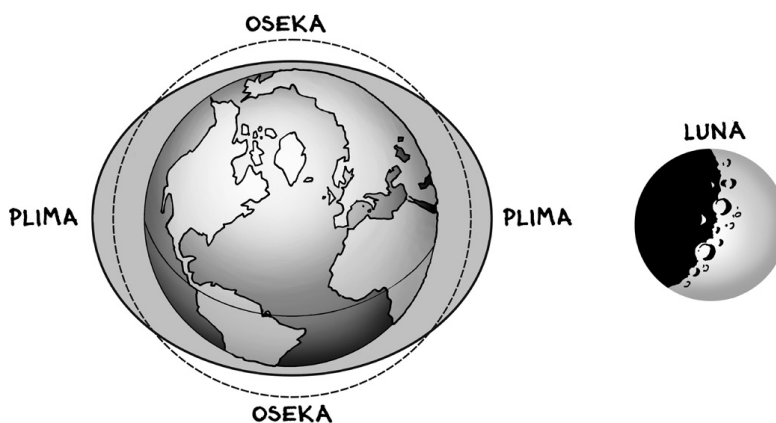
Plimovanje

Ko si na morju, lahko opaziš, kako se višina vodne gladine spreminja. To gibanje morja se imenuje plimovanje ali bibavica. Najvišjo raven vode imenujemo „plima“ ali „visoka voda“, najnižjo pa „oseka“ oziroma „nizka voda“. Čas med plimo in oseko imenujemo „upadanje morja“, čas med oseko in plimo pa „naraščanje morja“.

V Evropi se ob obalah Rokavskega preliva in ob Atlantiku višina vodne gladine močno spreminja. Med visoko plimo se lahko gladina oceana dvigne ali upade za nekaj metrov. V Jadranskem morju pa je med plimo in oseko le okoli 60 centimetrov razlike.

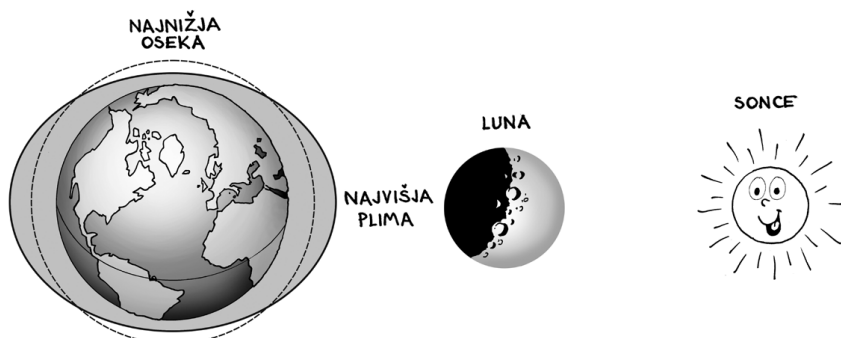
Plima in oseka

Na plimovanje vplivata Luna (drugo ime zanjo je Mesec) in Sonce: privlačita namreč vodo oceanov in morij. Ker Luna privlači vodo, s tem povzroča na tisti strani Zemlje, ki ji je bliže, plimo. Vsak dan morje dvakrat naraste (plima) in dvakrat upade (oseka). Vsak premik traja 6 ur in 12 minut.

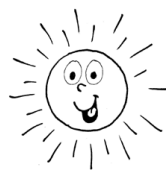
Najvišja plima

Ko so Sonce, Luna in Zemlja na isti ravnini, je vpliv Sonca in Lune glede privlačnosti na morje največji. Visoka plima je med polno luno in mlajem (za nas na zemlji nevidna luna). Najmočnejša pa je na prvi pomladni dan (20. marca) in na prvi jesenski dan (22. septembra).

Najnižja plima

Ko sta Luna in Sonce glede na Zemljo pod pravim kotom, se njuni privlačni sili odštejata. Takrat ni ne zelo visoke plime in ne zelo nizke oseke. Šibko plimovanje traja od zadnjega krajca do prvega krajca (srpa) lune.

SONCE

NAJVIŠJA
OSEKA

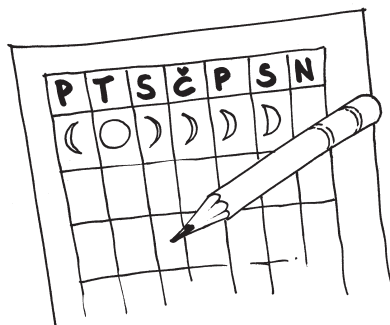
LUNA

NAJNIŽJA
PLIMA

Lunin dnevnik

Na list papirja nariši tabelo s sedmimi stolpci. V vsak stolpec napiši ime dneva (ponedeljek, torek ...). Vsak večer nariši v stolpec obliko lune, kot si jo videl tisti večer. Kaj boš opazil v teku enega meseca?

→ Vprašanja

1. Če je plima ob 24. uri, kdaj bo naslednja plima?

- ob 6.12
- ob 12.24
- ob 18.36

2. Kako se še imenuje „visoka voda“?

- oseka
- upadanje morja
- plima

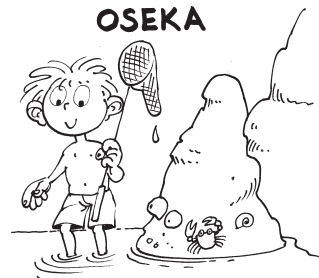
3. Kaj povzroča Lunino gravitacijsko polje?

- plimovanje
- sončni vzhod
- sneg

4. Kateri simbol ima Luna?

- srp
- puščico
- trikotnik

OSEKA

PLIMA

